

מסורת הש"ס

(א) רש"י: חתך ח"ו.
(ב) לשל לר: (א) [שם].
(ג) לשל לר: (א) [שם].
(ד) לשל לר: (א) [שם].
(ה) [שם].

תורה אור השלם
1. או קמא אברהם וכו' וכו'
בה ונשבע על שער על
אחת מכל אשר יעשה
האדם לקמא ביה.
ויקרא זה כב

הנהגות הב"ח

(א) גם בשלם חתך
חתך וכו' אלא וכו' וכו'
אמר תחזיק: אה
(ב) רש"י: דה"ל אשכח
י"ו על השפה חרופה
(ג) ר"ה מאי לאו
ודן עדים שמהו ט. נ"ב
ה"ל אלא חתך ט. נ"ב
שער לר"ה אלא חתך
עדים לא שפחתם לה אלא
בחתך ט. דה"ל חתך ט.
איכא למימר שם אלא
ודן:

מוקף רש"י

מאן תנא כ"ו רש"י.
דלמא ר"ה פשה ט.
מיר כסוגי וכו' ר"ה.
דלא כפיה לה כח
ראשונה. וכן ט. ע"ס
אלא אלא וכו' וכו' וכו'
כפיה: (ד"ה ט. ד.)

רבינו חננאל

הויד בשבועת הפקדון
והתרו בו מהו. כיון
[רש"י]: קרבן על הסדר
כסוגי לא ליק' אלא
[בן]: אלא וכו' וכו' וכו'
מחזיק. א"ל: דה"ל
חמורה. סמו. פירוש
משפחת העדות שבוטח
הפקדון שחייב על דוניה
סבות ועל שגגתה אשם
בכסף שקלים ש"ס שאם
הויד לוקה ואין מביא
שפוען דסבר לא נזיחא
ודון שבוטח הפקדון
לכפרה בקרבן. ומאי
חומרא שבוטח הפקדון
משפחת העדות דניחא
ליה לאיניש דניחא קרבן
ולא לילק. אי נמי
שבועת העדות כתיב
נקה מן הצאן כשבה וגו'
אילו חתם בת דנקא.
ובפקדון אשם בכסף
שקלים. ואמר לר"ב
כהנהגה אלא
הכי שניה בקראמא לאו
אלא הכי שניה שבועת
הפקדון אחת שגגתה
ואחד דוניה אשם בכסף
שקלים. ומשפוט מיה
דלא ליק' ואפי' בדיניה.
ואמרין דלאמא חתמא
ברלא אחת ביה. ואיתין
למשפחה מהא דחתיא
כפיה ד"ב רב לא [אם]

שבועת הפקדון פרק חמישי שבועות

לז.

עין משפט
נר מצוה

י"א מ"י פ"י מהלכות
שבועות הלכה ט' ויפ"ח
הלכה ט':
י"ב ב' מ"י שם פ"ח
הלכה י':

רבינו חננאל (הפסוק)

אמרת בשבועת הפקדון
דאנו לוקה חמור בנייר
שנטמא שולוקה הויל
ולוקה לא יביא קרבן ח"ל
וכפר עליו מאסר חטא
על הנפש דבר ר' יאשיהו
רבי יונה אומר כפעת זה
שגג. פתאום זה אונס.
מקדמי בנייר שולוקה.
מכלל דאחרי ביה וקמי
לא א"א אמרת בשבועת
הפקדון שאינו לוקה.
ש"ס דאנ"י דאחרי ביה
שבועת הפקדון לא ליק'.
ודחי' מאי אנו לוקה
דקמי' דלא מיפטר
במלקות אלא צריך קרבן.
ואקשינן א' ה"ב האי
דקמי' חמור בנייר
שולוקה מכלל דנזיר
שנטמא מיפטר במלקות.
והא בהריא כתיב ביה
וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
תורם וגו'. ושענין האי
קרבן דמייתי נזיר זה
למיטל עליה נזירות
בטורה הוא ולא שפוט
הויד כטומאה: אמרה
לאת שפוטא קמי דרבא
אמר לר' ליריטו
דאמרי' דלא מיפטר
במלקות היכא דאחרי ביה
אלא צריך נמי קרבן א'
לא אחרי ביה מילק הוא
דלא ליק' הא קרבן חייב.
ואנ"י דאכא שיהי' דחאי
פקדון כהאי שטתא
דמישחבא איתיה גביה
אמאי כפירת דברים
בעלמא נהנו. והא הני
שדרי מתייבי ליה בפקדון
וליקא וכו' כפירת סמו.
וכל הנשבע כי האי גונא
היכא דאכא שיהי' שטור
הוא: א"ל ר' חנניה לרבה
שחייב את השגגה ומנין
שחייב את המזיד אמר ק"ו מה
שנועט העדות שלא חייב את השגגה
פירוש שגגתה גרידא חייב את המזיד
כאן שחייב את השגגה אינו דין
שחייב את המזיד ולא אם אמרת
בשבועת העדות שכן אינו לוקה
תאמר בנייר שולוקה והויל לוקה
לא יביא קרבן ח"ל וכפר מאשר
חטא וגו' ונראה דהיינו הך דמייתי
בשבועת העדות שנועט העדות
אית למיגרס שנועט הפקדון ואית
למיגרס נמי הכא איפכא דלאמרינן
כפירה מה לשנועט הפקדון דכן
אינו לוקה כ"ו וכן ג"מ וזה לשונו
ואמרינן למפשה מהא דחתיא כפירה
דני רב לא אם אמרת בשבועת
הפקדון שכן אינו לוקה תאמר בנייר
שנטמא דלוקה והויל לוקה כ"ו
ואם תאמר מאי קמשי דלא מיפטר
במלקות כלומר אלא צריך עדיין
קרבן והא היא גופה אחת למילק
בנייר שיהא עדיין צריך קרבן ואר"ת
ד"פ דלא מיפטר במלקות שכן
מתכפר במלקות לחודיה תאמר בנייר
שמתכפר במלקות לחודיה דני מייתי
נמי בשגגה קרבן לא מייתי אלא
למיטל עליה נזירות טהרה דממסיק
ודלא כד"י אלעזר הקסר דאמר וכו' וכו'
דף (ט.) מיר עמא חומרא הוא וכו'

הויד בשבועת הפקדון מהו. פירש בקונטרס דשבועת העדות
ליכא למכשעין כן נעיא משום דלון התראה ודאי בשבועת
העדות דמי יודע שם יודעים לו עדות וכו' וכו' וכו' וכו'
ספק כיון דלמחרת אין ספק דהא בעדים וזמנין אי הוו צריכי
התראה הוה מתירין ביה אף על גב
דהמתירם בזה אין יודעין אם הם
משקרים וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
שבועת העדות משום דאי אפשר
לידע לעולם אם הם מודיעין שטילין
לומר שחטאו: כיון דחידוש הוא
ב"ו. לא מידע בגמור הוא דהא
איכא טובא דפירש בקונטרס אלא
כלומר כיון שניתן ודונו לכפרה:
מילקא דקי קרבן א"א מיתיה.
ואף על גב דגבי שפחה

כמי (ויקרא ט.) בקורת מהיה והכי
את אשמו הא אמרינן דק"ו דמחזיק
כפירה (כריתות דף י"א.) דהא לוקה
והוא מניא קרבן: מאי אינו צריך
דלא מ"פטר בפסקות. מינה דמעיקרא
ס"ד דנצי למילק מינה חומרא דין
הוא שחמיר בנייר שכן לוקה ולמאי
דמסיק השתא צ"ל דמייתי לענין
קולא דדין הוא שנקל בנייר שכן
מיפטר במלקות ונראה דלא ידע
לגבי מאי מיתניא אי נמי מעיקרא
ס"ד דה"פ לא אם אמרת בנייר
שהוא טמא שכן כפירה מניא דמייתי
הקל ולא נקרבן תאמר בשבועת
הפקדון שאין כפרתו תלויה במלקות
אלא נקרבן דחמור ודלא כמ"ד
לעיל נחא ליה לאיניש דלמי קרבן
ולא לילק ומיכו כפירה מיתניא ק"ו
כרייתא ומיתניא איפכא והכי איתא
התם כפרתא שאל גבי נזיר כפעת
להביא את האונס פתאום להביא
את השגגה והדין נותן ומה נמקום
שלא חייב את המזיד חייב בו את
השגגה כאן שחייב את המזיד
אינו דין שחייב את השגגה ומנין
שחייב את המזיד אמר ק"ו מה
שנועט העדות שלא חייב את השגגה
פירוש שגגתה גרידא חייב את המזיד
כאן שחייב את השגגה אינו דין
שחייב את המזיד ולא אם אמרת
בשבועת העדות שכן אינו לוקה
תאמר בנייר שולוקה והויל לוקה
לא יביא קרבן ח"ל וכפר מאשר
חטא וגו' ונראה דהיינו הך דמייתי
בשבועת העדות שנועט העדות
אית למיגרס שנועט הפקדון ואית
למיגרס נמי הכא איפכא דלאמרינן
כפירה מה לשנועט הפקדון דכן
אינו לוקה כ"ו וכן ג"מ וזה לשונו
ואמרינן למפשה מהא דחתיא כפירה
דני רב לא אם אמרת בשבועת
הפקדון שכן אינו לוקה תאמר בנייר
שנטמא דלוקה והויל לוקה כ"ו
ואם תאמר מאי קמשי דלא מיפטר
במלקות כלומר אלא צריך עדיין
קרבן והא היא גופה אחת למילק
בנייר שיהא עדיין צריך קרבן ואר"ת
ד"פ דלא מיפטר במלקות שכן
מתכפר במלקות לחודיה תאמר בנייר
שמתכפר במלקות לחודיה דני מייתי
נמי בשגגה קרבן לא מייתי אלא
למיטל עליה נזירות טהרה דממסיק
ודלא כד"י אלעזר הקסר דאמר וכו' וכו'
דף (ט.) מיר עמא חומרא הוא וכו'

דפריך והא קרבן כמי ביה פירוש הא בשגגה כמי קרבן ונראה קאמי
אם לא לכפר ואיך ילך משבועת הפקדון דנמזיד לא יפטר
במלקות אלא יטכר עדיין קרבן ומשי' כ"ו: פ"ח
בשחר י"ז בעדים. כגון דאמר לא לייתי דכאומר לא פרעתי דמי:
הכא
הא
לאו ודון עדים. שהתרו בו:
הא

הויד בשבועת הפקדון והסברו בו מהו. חייב קרבן או מלקות או
שניה. וגבי שבועת העדות א"ע"ג דמיז נמי מיד כסוגי לא
למיכר כן נעיא משום דלון התראה ודאי בשבועת העדות דמי
יודע שם יודעים לו עדות וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
דמייתי קרבן. לאו דוקא כל המורה

קאמר שהי' ד' מניחין על הזון
כסגנה הכה על השפחה (ט) וכו'
שנטמא ושבועת העדות ושבועת
הפקדון: ס"ג אמרו ליה מניחא חמורה
הימנה שנועט הפקדון שחייבין על
דוניה מכות ועל שגגתה אשם בכסף
שקלים מדקאמר על דוניה מכות
מכלל דאחרי ביה וקאמר מכות אין
קרבן לא ומאי חומרא דניחא ליה
לאיניש דמייתי קרבן ולא לילק אלא
לר' רבא בר רמיא מלא שנועט
הפקדון לא ניתן דוניה לכפרה רבי
שמעון היא אמר לר' רב כהנא בר
מינה דהיא דלא תנינא והכי תנינא
לה אחד דוניה ואחד שגגתה אשם
בכסף שקלים ומאי חומרא דליו דהתם
חטאת בת דנקא והכא אשם בכסף
שקלים וליגמר מינה התם כדלא
אחרי ביה. והכי פירושא חמורה
ממנה שנועט הפקדון משבועת
העדות שחייבין על דוניה מכות מה
שאין כן בעדות שאין זה התראה
ודאי ועל שגגתה עס ודון הפקדון
אשם בכסף שקלים ובעדות קרבן
עולה ויורד: מכות אין קרבן לא
ומאי חומרא. דמכות מקרבן הויל
ולא תריחו עדינן ביה לא בעדות
מייתי קרבן. ומשי' נחא ליה לאיניש
כ"ו. אמר לר' רבא בר רמיא לרבנן
הך ממתי' דקמי' קרבן איכא לרבנן
תפשטא לעולם קרבן איכא לרבנן
וכן ממתי' דקמי' קרבן לא רבי
שמעון היא דקאמר שנועט הפקדון
לא ניתן דוניה לכפרה דלאמרינן
בפירקין לעיל (נ"ו): שכן לא עשו בו
מושבע כשבע ומזיד כסוגי: אמר
לר' רב כהנא. לא תדקוה לאוקומה
כ"ו שמעון ובענין נמי לא תפשטא
דלא תנינא לה כ"ו: ומאי חומרא.
הא שנועט העדות נמי ודוניה
ושגגתה קרבן: היינו חומרא דאילו
בעדות חטאת היא ולא נחנה זה
חורה קלכה ויכול לקנותה במשה
כסף. דנקא שנות והיינו נחנה משה
אחד משנה דנינא: וליגמר מינה.
למיפשע בענין דמייתי קרבן ולא
לקי: ומשי' דלאמא כסס בדלא אסרו
כ"ו. קאמר דהא לא איירי בה
במלקות כלל: לא אם אמרת. לא
יענין במאי קאי לא אם אמרת:
הא קרבן כתיב ביה. והויר לה' את
ימי נזרו והכיבא דמי שנתו וכו'
(במדבר ו): כי יבש דפיתול עולם
נזירות בעפרה. שמתחיל למנות
מעבשיו ותלה הכתוב בקרבן ולא
לכפרה הוא כ"ו: אמרו רבנן קמי
דכבה. הך רבנן דלעיל דהנו שנועט
כי רבא אמרו לפניו שכן שאל רב
כהנא מהס: אמר להו. מדקא מיבעי
ליה בנאחרי ביה: מכלל. דפשיטא ליה
דכי לא אחרי ביה הני סהדי דמייתי
קרבן ואף על גב דדינא הני סהדי
שהו חייב לו ואמאי מיחייב והא לא
מועיל לו כפירתו וכו' י"ב
נמלא שפירת דברים בעלמא
פרט למורה לחזק מן האמין. שיש
הא השני כפר: פרט ללוו כשער. קס"ד
שער או עדים: לא תשיען. דהא מתני'
אלא כמורה כממון וכופר שלא מסר לו
דבר: מתירין יוסף. משעני לית: מיעך
יוסי. ממך לימי כל המנה ולא היה
למניח חלק בו: (א) לאו ודון עדים.
שהתרו בו:
הא

